

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2026/23/1294

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak op het beroep van [appellante], [studentnummer], gericht tegen de beslissing van de Examencommissie van de School of Business and Economics (hierna: verweerster), om het tentamen Financieel Management ongeldig te verklaren en haar uit te sluiten van deelname aan tentamens voor de duur van één jaar wegens fraude.

I. Loop van het geding

Appellante heeft op 29 mei 2025 bij het College van Beroep voor de Examens (hierna: College) beroep ingesteld tegen de beslissing van verweerster van 29 april 2025. Op 3 juli 2025 heeft het College aan verweerster gevraagd om in overleg met appellante na te gaan of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Op 18 juli 2025 heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen appellante en verweerster. Er is geen minnelijke schikking tot stand gekomen. Verweerster heeft op 28 november 2025 een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld op de zitting van het College van 28 januari 2026. Appellante was niet bij de zitting aanwezig. Namens verweerster zijn prof. dr. A. Siegmann (voorzitter Examencommissie SBE) en W. Kwok (ondersteuner secretaris Examencommissie SBE) verschenen, samen met mw. S.N. Sontoidjojo (medewerker Operations & Support VU). Verweerster heeft haar standpunten mondeling toegelicht.

II. Feiten

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten.

Op 7 januari 2025 ontving verweerster een melding van een vermoeden van fraude bij het digitale tentamen Financieel Management van 17 december 2024. Uit de monitoring van het tentamen in TestVision bleek dat appellante het tentamen vanuit de tentamenruimte was gestart, maar het later vanaf een ander IP-adres buiten de aangewezen ruimte heeft voortgezet en ingeleverd.

Verweerster heeft onderzoek gedaan naar de melding van vermoedelijke fraude, heeft appellante geïnformeerd over deze melding en heeft haar uitgenodigd om op 22 januari 2025 te worden gehoord. Appellante gaf aan die dag verhinderd te zijn en maakte daarbij kenbaar geen bezwaar te hebben tegen ongeldigverklaring van het tentamen. Vervolgens is appellante opnieuw uitgenodigd voor gesprekken op 12 februari en 14 maart 2025, waarop zij niet heeft gereageerd, ook niet na herhaald contact vanuit verweerster op 10 en 13 maart. Nadat op de laatste voorgestelde datum opnieuw geen reactie volgde,

heeft verweerster appellante meegedeeld dat zij een besluit zou nemen als zij niet vóór 21 maart 2025 zou reageren.

Op 29 april 2025 heeft verweerster een beslissing genomen over de fraudemelding. In die beslissing heeft verweerster bepaald dat fraude is vastgesteld; het inloggen buiten de toegewezen examenruimte wordt op grond van artikel 22.c.1.i van de SBE-regels als fraude wordt aangemerkt. Het tentamen is door verweerster ongeldig verklaard en appellante is met terugwerkende kracht uitgesloten van deelname aan tentamens van 17 december 2024 tot 15 december 2025.

III. Standpunten van partijen

Standpunt van appellante

Appellante stelt dat de opgelegde maatregel wegens vermeende fraude onterecht en onvoldoende gemotiveerd is. Volgens appellante berust de beslissing op een onjuiste interpretatie van technische gegevens, terwijl objectief kan worden vastgesteld dat zij fysiek in het tentamenlokaal aanwezig was. Op grond van artikel 7.12b WHW heeft appellante recht op een eerlijke en zorgvuldige beoordeling.

Daarnaast acht appellante de opgelegde maatregel disproportioneel in het licht van artikel 3:4, tweede lid, Algemene wet bestuursrecht (Awb), nu haar studievoortgang daardoor ernstig wordt belemmerd zonder sluitend bewijs van opzet of behaald voordeel.

Standpunt van verweerster

Verweerster handhaaft haar standpunt dat appellante fraude heeft gepleegd en dat de opgelegde maatregel daarom terecht is. Volgens verweerster heeft appellante tijdens het tentamen ingelogd vanaf een locatie buiten de aangewezen tentamenruimte.

Het digitale tentamen werd live gemonitord in TestVision. Een medewerker van de VU zag tijdens deze monitoring dat appellante was ingelogd vanaf een afwijkend IP-adres. Deze medewerker heeft direct contact opgenomen met de surveillant in de tentamenzaal, die bevestigde dat appellante op dat moment niet langer in de zaal aanwezig was. In de TestVision-chat is vastgelegd dat hierover telefonisch contact heeft plaatsgevonden en dat twee verschillende IP-adressen zijn gebruikt. Verweerster heeft vervolgens de IT-afdeling van de VU gevraagd om onderzoek te doen. Uit hun onderzoek bleek dat het afwijkende IP-adres afkomstig was van een Wi-Fi punt op de VU-campus, maar niet uit de tentamenzaal. Daarnaast kon de IT-afdeling zien dat er was ingelogd vanaf een Mac-computer, terwijl tijdens tentamens uitsluitend Chromebooks worden gebruikt.

Verweerster licht verder toe dat studenten bij aanvang van het tentamen een uniek wachtwoord krijgen dat op een bord in de tentamenzaal wordt geschreven. Na het eerste half uur vervalt het eerste wachtwoord en er is voor inloggen een nieuw wachtwoord nodig. Als een student na het eerste half uur opnieuw moet inloggen kan een student een nieuw wachtwoord krijgen, dat dan mondeling wordt verstrekt. In dit geval was appellante het eerste half uur ingelogd met het eerste wachtwoord vanuit de tentamenzaal, waarin zij vrijwel alle vragen heeft beantwoord. Ze is na het eerste half uur opnieuw ingelogd in de tentamenzaal met het nieuwe wachtwoord. Ze is uiteindelijk een derde keer ingelogd, ditmaal vanaf het afwijkende IP-adres, en antwoorden aangepast.

De beslissing van verweerster is gebaseerd op artikel 22.c.1.i van de SBE Regels en Richtlijnen 2024–2025 (R&R), waarin het opzettelijk niet plaatsnemen op de toegewezen plaats als fraude wordt aangemerkt. Inloggen van buiten de examenzaal valt volgens verweerster onder deze bepaling. Daarom is het tentamen ongeldig verklaard en is een cijfer 0 toegekend.

Omdat sprake was van recidive — appellante heeft eerder tentamens afgerond vanaf een andere locatie dan de tentamenzaal — is zij daarnaast met terugwerkende kracht uitgesloten van deelname aan tentamens in de periode van 17 december 2024 tot 15 december 2025. Verweerster verwijst daarbij naar haar maatregelbeleid, waarin bij recidive of ernstige fraude uitsluiting tot maximaal een jaar mogelijk is. Gezien de eerdere maatregel en de ernst van de nieuwe fraude heeft verweerster gekozen voor een

zwaardere maatregel. Verweester kan niet met zekerheid zeggen of appellante bij de eerdere beslissingen is gewezen op de mogelijke gevolgen van recidive.

IV. Overwegingen van het College

Het beroep van appellante is tijdig ingesteld en voldoet ook overigens aan de wettelijke eisen.

Het gaat in dit beroep om de vaststelling van fraude bij het digitale tentamen Financieel Management van 17 december 2024. Verweester heeft bij beslissing van 29 april 2025 geoordeeld dat er sprake is van fraude, omdat appellante tijdens het digitale tentamen is ingelogd vanaf een ander IP-adres dan die van de tentamenzaal en zij vanaf dat IP-adres heeft deelgenomen aan het tentamen en het tentamen heeft ingeleverd.

Het is ingevolge artikel 7.12b van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) aan verweester om onderzoek te doen naar aanleiding van een melding van een vermoeden van fraude bij toetsing. Ingevolge artikel 7.12b lid 3 van de WHW heeft verweester daartoe een regeling vastgesteld, te weten de R&R.

22. Fraude en plagiaat bij examens en tentamens

a. Fraude

Onder fraude wordt verstaan elk handelen of nalaten van een student waardoor het vormen van een juist oordeel omtrent diens kennis, inzicht en vaardigheden, of die van een andere student, geheel of 11 gedeeltelijk onmogelijk wordt.

c. Fraude bij schriftelijke tentamens

2. Als fraude wordt onder andere in ieder geval aangemerkt:

i. het opzettelijk niet plaats nemen op de toegewezen plaats.

Het College stelt op grond van het dossier en de toelichting ter zitting vast dat buiten redelijke twijfel is komen vast te staan dat appellante fraude heeft gepleegd. Uit de stukken volgt dat appellante ten tijde van de geconstateerde onregelmatigheden niet meer aanwezig was in de tentamenzaal, terwijl zij op dat moment was ingelogd in het digitale tentamen vanaf een ander IP-adres dan dat van de tentamenlocatie. De medewerker Operations & Support VU heeft ter zitting verklaard dat appellante niet in de tentamenzaal aanwezig was toen werd vastgesteld dat vanaf het afwijkende IP-adres werd ingelogd.

Daarnaast blijkt uit de loggegevens dat na het eerste half uur opnieuw is ingelogd in de toetsomgeving van appellante met een wachtwoord dat uitsluitend vanuit de tentamenzaal kan worden verstrekt aan een student die na aanvang van het tentamen is uitgelogd. Het College leidt hieruit af dat appellante na het eerste half uur de tentamenzaal heeft verlaten en vervolgens vanaf een andere locatie opnieuw toegang heeft verkregen tot de digitale toetsomgeving.

Voorts overweegt het College dat appellante geen plausibele verklaring heeft gegeven voor het feit dat in haar toetsomgeving is ingelogd vanaf een ander IP-adres dan dat van de tentamenruimte. Daarmee is het College van oordeel dat sprake is van fraude.

Ten aanzien van de opgelegde maatregel overweegt het College dat de opgelegde maatregel — uitsluiting van deelname aan tentamens voor de duur van één jaar — onvoldoende is gemotiveerd. Uit het dossier blijkt niet dat verweester appellante bij de eerste beslissing heeft geïnformeerd dat een zwaardere maatregel zou volgen bij recidive. Evenmin blijkt dat de door verweester gehanteerde maatregelladder is overgelegd of op een wijze gepubliceerd is waaruit appellante had kunnen afleiden welke maatregelen bij recidive plegen te worden opgelegd.

Hoewel de toepasselijke regels uitsluiting voor maximaal één jaar mogelijk maken in geval van recidive of ernstige fraude, is in dit geval niet inzichtelijk gemaakt waarom verweester voor de zwaarst mogelijke maatregel heeft gekozen. Verweester heeft in haar beslissing niet toegelicht waarom geen lichtere

maatregel passend zou zijn, noch waarom de ernst van de overtreding een maximale uitsluiting in dit geval rechtvaardigt. Nu de zwaarte van de opgelegde maatregel onvoldoende is gemotiveerd, komt het College tot het oordeel dat het besluit in strijd is met de eisen van een deugdelijke motivering.

Bovenstaande overwegingen leiden tot de volgende uitspraak.

V. Uitspraak

Het College verklaart het beroep gegrond, vernietigt de beslissing van verweerster van 29 april 2025 en draagt verweerster op om binnen twee weken na de bekendmaking van deze uitspraak een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van de overwegingen van het College, waarbij verweerster voorziet in een deugdelijke motivering van de op te leggen maatregel.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 23 maart 2026, door prof. mr. P.J. Huisman, voorzitter, dr. J.R. Haanstra en mr. dr. B.J.M. Frederiks, leden, in aanwezigheid van mr. S.A. Snoeren, secretaris.

Prof. mr. P.J. Huisman,
voorzitter

mr. S.A. Snoeren,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Er kan gebruik worden gemaakt van een webformulier voor Veilig Mailen. Er is griffierecht verschuldigd. Zie www.raadvanstate.nl/studentenzaken.